

1.Укыту предметын үзләштерүнең планлаштырылган нәтижеләре.

Сыйныф: 7 “Б”

Укытучы: Чибинава Л.Р.

Уку планы буенча

Татар теленән: 70 сәг.

Атнага: 2сәг.

Программа түбәндәгедокументларнигезендәтөзелде:

1.Программа: Татарстан РеспубликасыМәгарифһәмфәнминистрлыгы. Урта (тулы) гомуми белеем бирүмәктәбендәрус теле балаларга татар теленкоммуникатив технология нигезендәукытупрограммасы (1 — 11 нчесыйныфлар). Төзүче – авторлары: Р.З. Хәйдәрова, Р. Л. Малафеева, 2014 ел.

2.Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белеем учреждениясе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белеем бирү мәктәбе”нең төп гомуми белеем бирү баскычында төп гомуми белеем бирү программасы.

3.Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомумибелем учреждениясе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белеем мәктәбе”нең 2017-2018 уку елына укыту планы (№2 педсовет протоколы, 31 август 2017 ел).

4. Дәрәслек.

Рус телендә төп гомуми белем бирү оешмалары өчен дәрәслек.

Р.З.Хәйдәрова,Р.Л.Малафеева.Татар теле,7 сыйныф, Казан, “Татармультифильм” нәшрияты,2014.

Татар теленә өйрәтүнең предмет нәтижеләре

Тыңлап аңлау. Эчтәлеге һәм күләме ягыннан укучыларның яшь үзенчәлекләренә туры килгән бәйләнешле текстны тыңлап аңлау, эчтәлеге буенча укытучының сорауларына җавап бирү; дәрәс барышында жанлы сөйләмне аңлап аралаша белү һәм фикер алышуда катнашу.

Диалогик һәм монологик сөйләм. Коммуникатив максатларны аңлап, аралашу ситуацияләренә бәйле диалог яки монолог төзү, тәкъдим ителгән ситуация буенча сөйләшү үткәрү (һәр укучының репликалар саны тугыздан ким булмаска тиеш); лексик тема буенча бәйләнешле текст төзеп сөйләү (жөмлөләр саны уннан ким булмаска тиеш).

Уку. Танышу, өйрәнү һәм карап чыгу максаты белән уку төрләреннән файдаланып, текстларны аңлап уку һәм кирәкле мәгълүматны табу; укылган текстның эчәлеген кыскача яки тулы итеп сөйләп бирү.

Язу. Актив үзләштерелгән сүзләрнең язылышын истә калдыру, лексик тема буенча хикәя яза алу, укылган текстның эчтәлеге буенча сорауларга язмача җавап бирү яки сөйләү, диктантлар язу, текстларны рус теленнән татарчага язмача тәржемә итү.

Шәхси нәтижеләр:

- шәхесара һәм мәдәниара аралашуда татар телен куллануга уңай караш булдыру;
- әхлакый кагыйдәләрдә ориентлашу, аларны үтәүнең мәҗбүрилеген аңлау;
- әдәби әсәрләрдәге төрле тормыш ситуацияләренә һәм геройларның гамәлләренә гомумкешелек нормаларыннан чыгып бәя бирү;
- “Гаилә”,”туган ил”, “мәрхәмәтлелек”, “башкаларга карата түземлелелек” төшенчәләрен кабул итү, аларның кадерен белү;
- ярдәмчелек,башка кешеләргә карата кайгыртучанлык хисләрен тәрбияләү

Метапредмет (регулятив, коммуникатив, танып белү) нәтижеләре:

- уку хезмәтенә бәя бирү;
- эш тәртибен аңлап , уку эшчәнлеген оештыра белү;
- укытучының күрсәтмәләрен аңлап үти белү;
- дәрәскә кирәкле уку-язу әсбапларын эзерли белү, алар белән дәрәс эш итә белү;
- дәрәстә эш урынын мөстәкыйль эзерли белү һәм тәртиптә тоту күнекмәләрен үстерү;
- әңгәмәдәшәңнең фикерен тыңлый, аралаша белү күнекмәләрен формалаштыру;

- парларда һәм күмәк эшли белү;
- рәсем буенча жөмлөләр, сораулар төзи белү.

II. Эш программасының эчтәлегә.

Грамматик минимум

1. Ясалышы буенча сыйфат төрләре.
2. Рәвеш төркемчөләре.
3. Теләк фигыльнең 1нче зат берлек һәм күплек сан формалары.
4. Сыйфатфигыльнеңхәзерге һәм үткәнзаманформаларыбеләнтаныштыру.
5. Хәлфигыльбеләнтаныштыру.
6. Исемфигыльнең зат-сан белән төрләнеше.
7. Жыючы (һәм, да-да, та-та,ни...ни), каршы куючы (ләкин, ә, әмма), бүлүче (я, яки) теркәгечләре белән жөмлөләр төзү күнекмәләрен системалаштыру.
8. Ияртүче (әгәр, шунакүрә) теркәгечләрнесөйләмдәкуллану.
9. Жөмләнең баш һәм иярчен кисәкләрен билгеләргә өйрәтү.
- 10.Жөмләнең баш кисәкләре: ия һәм хәбәр, аларарасында сызык куелу очраклары белән таныштыру.

III. Төп уку эшчэнлеге төрлөре күрсәтелгән тематик планлаштыру

№	Өйрәнелә торган бүлек, уку материалының темасы	Укучыларның төп уку эшчэнлеге төрлөре	Үткөрү вакыты	
			Планлаштырылган	Факт буенча
1	<i>Белем һәм тормыш.</i>	“Мәктәп” темасына диалоглар.		
2	“Беренче сентябрь – белем бәйрәме”. Уку-язу әсбаплары, аларны тәртиптә тоту.	Яңа уку елына эзерлек турында сөйләшү. Эшчэнлеккә үзбәя кую, фикерләргә логик чылбырга салу.		
3	Кереш контроль эш.	. Үз-үзеңә контроль ясый белү.		
4	Хаталар өстендә эш.	Хаталар өстендә эш.		
5	Монолог. “Мәктәптә беренче көн”.	Хикәя төзү.		
6	Диалог өстендә эш.	Сүзләргә тексттан табу, мәгънәсен аңлату, жөмлөләр төзү.		
7	Мәктәп һәм мин.	Ситуатив күнегүләр.		
8	Китапханә турында сөйләү.	Парларда эшләү.		
9	"Китапханәдә" диалог өстендә эш.	Тәржемә итү..		
10	Укучы һәм укытучы.	Монолог, диалог төзү.		
11	Аралаша белү күнекмәләре.	“Белем һәм тормыш” темасы буенча ситуатив күнегүләргә үтәү. Үз-үзеңә контроль ясау.		
12	<i>Без бергә ял итәбез.</i>	Сыйфат фигыльләр кертп, жөмлөләр язу. Уку мәсьәләсен мөстәкыйль билгеләү.		
13.	“Самат” шигыре.	Парларда эшләү.		
14.	Урын, вакыт хәле буенча биремнәр эшләү	Охшатып эшләү күнекмәсен камилләштерү.		
15	Рәвеш хәле.	Жөмлөдә эш яки хәлнең рәвешен белдереп, ничек? ни рәвешле? сорауларының берсенә җавап бирә торган хәлнең рәвеш хәле булуын аңлау һәм дөрес куллану.		
16	Хаталар өстендә эш. Күләм хәле. Сәбәп хәле.	Эш яки хәлнең яки билгенең күләмен, дәрәжәсен белдереп, никадәр? ни дәрәжәдә? күпме? ничә тапкыр? Сорауларының берсенә җавап бирә торган хәлнең күләм хәле булуын		

		аңлау һәм дәрәс куллану. Жәмләдә эш яки хәлнең сәбәбен белдереп, ни сәбәпле? нигә? нәрсә аркасында? ни өчен? кебек сорауларның берсенә җавап бирә торган хәлнең сәбәп хәле булуын аңлау. Сәбәп хәлән дәрәс куллану, дәрәс язу.		
17	Күләм хәле, сәбәп хәле темалары буенча биремнәр эшләү	Күләм, сәбәп хәлән дәрәс куллану, дәрәс язу.		
18	Мөстәкыйль эш.	Эчтәлеген аңлап эшли белү. Иярчен һәм баш жәмлә кисәкләрән дәрәс куллану. Мөстәкыйль эшләү күнекмәләрен камилләштерү. Тыңланган текстны логик эзлеклелектә, аңлаешлы итеп, кыскартып язу.		
19	Хаталар өстендә эш. Максат хәле.	Жәмләдә эш яки хәлнең яисә билгенең максатын белдереп, нигә? ни өчен? нинди максат белән? кебек сорауларның берсенә җавап бирә торган хәлнең максат хәле булуын аңлау.		
20	Максат хәле темасы буенча биремнәр эшләү	Жәмләдә эш яки хәлнең яисә билгенең максатын белдереп, нигә? ни өчен? нинди максат белән? кебек сорауларның берсенә җавап бирә торган хәлнең максат хәле булуын аңлау.		
21	Шарт хәле. Кире хәл.	Жәмләдә эш яки хәлнең шартын белдереп, нишләсә? нинди шартта? сорауларының берсенә җавап биргән хәлнең шарт хәле булуын аңлау. Ситуатив күнегүләр аша өйрәнелгән лексик- грамматик материалны камилләштерү.		
22	Шарт хәле. Кире хәл темалары буенча биремнәр эшләү	Жәмләдә эш яки хәлнең шартын белдереп, нишләсә? нинди шартта? сорауларының берсенә җавап биргән хәлнең шарт хәле булуын аңлау. Ситуатив күнегүләр аша өйрәнелгән лексик- грамматик материалны камилләштерү.		
23	Монолог. “Ярдәмләшеп яшәү күңелле”.	Эти-эниң белән ничек аралашуың, аларга ничек ярдәм		

		итүең турында сөйләү. Грамматик кагыйдэләрне дөрес куллану.		
24	Эш кәгазьләре стиле. Хат язу кагыйдэләре.	Хат язу кагыйдэләрен аңлау. Хатны бүлекләргә бүлү. Һәр өлешендә нәрсә язарга икәнлекне хәтерләп калу. Эш урынын эзерләү; укытучы ярдәме белән максат кую һәм эшне планлаштыру.		
25	“Өлкәннәрне хөрмәт итү – изге бурыч”. Интернеттагы дусларыма хат.	Дөрес итеп хат язу. Ни өчен ата-ана иң зур кеше? соравына җавап бирү. Үз фикереңне дәлилли белү. Язма эштә эзлеклелекне саклау, план буенча язу.		
26	Кисәкчәләр турында гомуми мәгълүмат. Кисәкчәләрнең татар телендә дөрес язылышы.	Кисәкчәләрне тану. Аларны мәгънәләре буенча төркемләү. Чагыштырып эшли белү. Кисәкчәләрнең сызыкча аша, аерым һәм алдагы сүзләргә кушылып язылуын ситуатив күнегүләрдә дөрес куллану.		
27	Аралаша белү күнекмәләрен ситуатив күнегүләр аша тикшерү.	Үз-үзеңә контроль ясау.		
28	Кисәкчәләр темасы буенча биремнәр эшләү	Кисәкчәләрнең сызыкча аша, аерым һәм алдагы сүзләргә кушылып язылуын ситуатив күнегүләрдә дөрес куллану.		
29	Исем фигыльнең килешләр белән төрләнеше. Гаиләдә бергә бәйрәмнәр үткөрү	Исем фигыльдә килеш кушымчаларын дөрес куллану. Кагыйдэләрне кулланып, ситуатив күнегүләрне үтәү.		
30	Исем фигыльнең килешләр белән төрләнеше. Гаиләдә бергә бәйрәмнәр үткөрү	Исем фигыльдә килеш кушымчаларын дөрес куллану. Кагыйдэләрне кулланып, ситуатив күнегүләрне үтәү.		
31	Тартымлы исем фигыльнең килеш белән төрләнеше.	Исем фигыльгә тартым һәм килеш кушымчаларының ялгану тәртибен аңлау һәм дөрес куллану. Килеш кушымчаларын дөрес куллану.		
32	Тартымлы исем фигыльнең килеш белән төрләнеше буенча биремнәр эшләү	Килеш кушымчаларын дөрес куллану		
33.	Үзлектән эш. Жөмлә кисәкләре.	“Жөмләнең кисәкләре” темасын, үзләштергән белемнәрне куллану. Үз-үзеңә контроль ясау.		
34	Хаталар өстендә эш.	Билгеләү алмашлыкларының,		

	Билгеләү алмашлыклары.	гадәттә, затларны, предметларны гомумиләштереп белдерүен аңлау. Билгеләү алмашлыкларының килешләр белән төрләнешен үзләштерү.		
35	Билгеләү алмашлыклары темасы буенча күнегүләр эшләү	Билгеләү алмашлыкларының, гадәттә, затларны, предметларны гомумиләштереп белдерүен аңлау. Билгеләү алмашлыкларының килешләр белән төрләнешен үзләштерү.		
36	Диалог. “Тәрбияле кеше ялгышамы?”	Диалог төзи һәм анда катнаша белү. Кагыйдәләрне жөмлөләр төзегәндә куллану.		
37	Аралаша белү күнекмәләрен ситуатив күнегүләр аша тикшерү.	“Өлкәннәр һәм кечкенәләр” темасы буенча ситуатив күнегүләрне үтәү. Үз-үзенә контроль ясау.		
38	Затланышлы фигыльләр.	Затланышлы фигыльләргә тану, зат-сан белән төрләндерү. Дәрәслек белән эш итү.		
39				
40				
41				
42				
43				
44	Чагыштырулар.	Аның мәгънәсе, зат-сан белән төрләнеше, сораулары, ясалышы на күнегүләр эшләү. Чагыштырып эшли белү.		
45	Антоним.	Туган жирең турында сөйләү		
46	Подъездагы язучылар.	Шигырь өстендә эш.		
47	Контроль эш №3	Үзлектән биремнәр эшләү		
48	Хаталар өстендә эш	Хаталар өстендә эш		
49	Өлкәннәр һәм кечкенәләр Темасына караган лексика.	Темага кергән сүзләргә дәрәслек куллану.		
50	Өлкәннәр һәм кечкенәләр.	Текст өстендә эш.		
51	Диалог өстендә эш.	. Китап белән эш итү.		

52	Ничек кирәк?	Сөйләм телен үстерү..		
53.	Ата-ананы хөрмәт итү.	Монологик сөйләм..		
54.	Иң зур кеше.	.Дәреслек белән эш итү.		
55.	Мәкальләр өстендә эш.	.ребуслар эшләү.		
56.	Тәрбия гаиләдән башлана.	Текст өстендә эш.		
57	Диалог өстендә эш.	Диалог формасы.		
58.	Әни һәм бала.	Сорау-жавап формасы.		
59	“Тагын бер рәхмәт”.	Шигырь өстендә эшләү.		
60.	“Минем яшътәшләрәм” Темасына проек эше.	Проект эше.		
61.	“Татарстаным” шигыре.	Шигырьгә анализ.		
62.	Татарстан шәһәрләре.	Эш үтәүчедән башка үтәлә; ягъни <i>төшем юнәлеше</i> - эш субъектка читтән төшә (кушымч. <i>-ыл/-ел, -л</i>) икәнлеген аңлау. Тәржемә итү күнекмәсен ныгыту.		
63	Татарстан-бай республика.	Эш үтәүчедән башка үтәлә; ягъни <i>төшем юнәлеше</i> - эш субъектка читтән төшә (кушымч. <i>-ыл/-ел, -л</i>) икәнлеген аңлау. Тәржемә итү күнекмәсен ныгыту.		
64	Текст өстендә эш.	Сораулар өстендә эш.		
65.	Татарстан картасы.	.Схемалар буенча эшләү.		
66.	Арадаш аттестация эше. Йомгаклау контроль эше №4	Үткән материал буенча өйрәнелгән кагыйдәләрне куллану. Контроль эш биремнәрән үтәү		
67.	Хаталар өстендә эш	Ситуатив биремнәрне эшләү		
68.	Татарстан республикасының чикләре.	“Без Татарстанда яшибез” темасы буенча ситуатив күнегүләрне үтәү.		
69.	Америкадагы дустым.	Текст өстендә эш.		
70	Йомгаклап кабатлау	Өйрәнелгән темаларны кабатлау		

